

# PLAN ZOETWATERVOORZIENING NOORD-GRONINGEN

compenserende maatregelen voor natuurontwikkeling

Letter of Intent.

## 1. Inleiding.

In deze Letter of Intent leggen de deelnemende partijen vast welke doelstelling zij met betrekking tot het plan Zoetwatervoorziening Noord-Groningen - op het onderdeel van de compenserende maatregelen voor natuurontwikkeling - nastreven en op welke wijze zij zullen samenwerken.

De deelnemende partijen zijn:

- het waterschap Hunsingo, enerzijds;
- de Stichting Het Groninger Landschap mede namens de Vereniging Natuurmonumenten, anderzijds.

Daar waar bij het ontwerpen en uitvoeren van het plan mogelijkwerijs relaties ontstaan met Staatsbosbeheer zal de Stichting Het Groninger Landschap met deze instelling nader in contact treden.

Het bedoelde plan wordt ontwikkeld in het gebied Noord-Groningen. Ten behoeve van de landbouw dient zoetwater te worden aangevoerd. Het waterhuishoudingssysteem dient aan dit doel te worden aangepast.

## 2. Doelstelling.

Compenserende maatregelen voor natuurontwikkeling maken deel uit van dit zoetwaterplan. Bij de ontwikkeling van dit plan is het de bedoeling naar oppervlakte en kwaliteit optimale brakwatervegetatiegebieden te verwerven en (nader) in te richten. Voor verwerving en inrichting is f 3.500.000,- beschikbaar.

De locatie en inrichting van deze gebieden zal worden vastgesteld op basis van een plan van aanpak.

Bij de situering en vormgeving van het natuurplan zal worden getracht de invloed van landbouwactiviteiten in de natuurgebieden zoveel mogelijk te voorkomen c.g. te vermijden. (Wellicht komen de gebieden die direct achter de zeedijken liggen gezien de optredende zoute kwel en voorts gezien hun geschiktheid als hoogwatervluchtplaats het meest in aanmerking).

De natuurgebieden komen in eigendom en beheer van de Stichting Het Groninger Landschap en de Vereniging Natuurmonumenten. Zij moeten qua omvang een redelijke oppervlakte hebben.

## 3. Samenwerking tussen het waterschap Hunsingo, de Stichting Het Groninger Landschap en de Vereniging Natuurmonumenten.

De voorbereiding (en uitvoering) van de verwerving en inrichting van de brakwatervegetatiegebieden zal worden verzorgd door een werkgroep waarin het waterschap Hunsingo en de Stichting Het Groninger Landschap - en ten dele ook de Directie Beheer Landbouwgronden - zullen samenwerken en waarin zij hun deskundigheid zullen inbrengen.

De Directie Beheer Landbouwgronden zal voor partijen de aankoop van voor inrichting tot brakwatervegetatiegebieden geschikte terreinen verzorgen.

4. Deze Letter of Intent zal ter kennisneming worden gezonden aan de provincie Groningen en het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.
5. Namens de werkgroep zal het secretariaat van het waterschap Hunsingo de informatie terzake verzorgen naar het overlegplatform dat ten behoeve van het zoetwaterplan is ingesteld en waarin zijn vertegenwoordigd ambtelijke diensten van de provincie Groningen, de Milieufederatie en de Directie Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Tevens zal deze informatie worden toegezonden aan de Gewestelijke Raad van het Landbouwschap voor Groningen.
6. Samenstelling van de werkgroep.

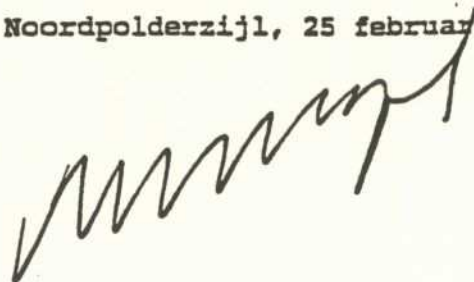
De werkgroep zal bestaan uit:

- Van de zijde van het waterschap Hunsingo:
  - de heer H.S. Wiersema, gecommiteerde/portefeuillehouder Integraal waterbeheer/nieuwe werken.
  - de heer J. van Delden, afdeling Strategisch waterbeheer.
  - de heer H.Ae.H. Andreae, afdeling Onderhoudslegger en grondzaken.
- Van de zijde van de Stichting Het Groninger Landschap en de Vereniging Natuurmonumenten:
  - de heer J. Bos, distriktsbeheerder van de Vereniging Natuurmonumenten.
  - de heer K. de Boer, rayonbeheerder van de Stichting.
- Van de zijde van de Directie Beheer Landbouwgronden:
  - de heer mr. J.H. Bakker, Hoofd Beheer Landbouwgronden.
  - de heer J. Knorren, Hoofd Verwerving, Beheer en Overdrachten (als plaatsvervanger van de heer Bakker).

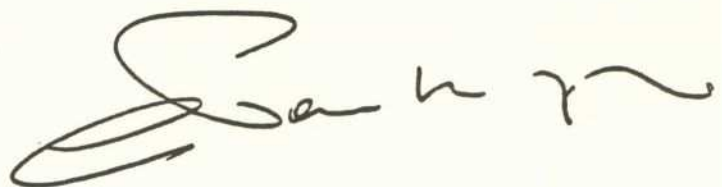
Het secretariaat zal worden verzorgd door het waterschap Hunsingo.

7. De werkgroep zal een Plan van Aanpak opstellen, waarin onder meer zal worden opgenomen de verwerving en inrichting brakwatervegetatiegebieden. De werkgroep zal zich voorts buigen over de vraag binnen welk tijdsbestek een en ander zal moeten worden gerealiseerd. De voorstellen van de werkgroep zullen ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Noordpolderzijl, 25 februari 1994.



J. Venhuizen,  
wnd. voorzitter van het  
waterschap Hunsingo.



drs. G.M.C. Panhuysen,  
voorzitter van de Stichting  
Het Groninger Landschap.



WATERSCHAP

HUNSINGO

postbus 100, 9959 ZH ONDERDENDAM

Aan de leden van de werkgroep  
Compenserende Maatregelen.

uw brief van :  
uw kenmerk :

ons kenmerk : 337 RA/RB.

Onderdendam, 14 maart 1994.

bijlage : 1.

onderwerp : Plan van aanpak  
(definitieve tekst).

Geachte heer,

In de 4<sup>e</sup> bijeenkomst van de Werkgroep Compenserende Maatregelen van 7 maart is het plan van aanpak vastgesteld. Voordat het plan naar de Inspecteur van de Landinrichting wordt opgezonden, verzoek ik u de definitieve tekst nogmaals kritisch te bekijken.

Voor eventuele op- of aanmerkingen kunt u mij bereiken op nummer 05900 - 4 82 35 (of per fax 05900 - 4 82 66).

Ik ga er van uit, dat als u in de week van 14 t/m 18 maart (week 11) niets van zich laat horen, u met de tekst akkoord kunt gaan.

De verzending naar de Inspecteur gaat dan in week 12 de deur uit, met het verzoek om de beschikbare subsidies tot en met 1997 ter beschikking te stellen.

Met vriendelijke groeten,

Rik Andreae.

# Werkgroep Compenserende Maatregelen

overeenkomstig de Letter of Intent,  
Plan Zoetwatervoorziening Noord Groningen

## P L A N V A N A A N P A K

om te komen tot compenserende maatregelen  
voor natuurontwikkeling, zoals is neergelegd in de  
Letter of Intent, d.d. 25 februari 1994.

### 0. INLEIDING

Hoewel de Letter of Intent een gevolg is van de uitvoering van het Plan Zoetwatervoorziening Noord Groningen, lijkt het zonder meer redelijk, dat eventuele te verwerven gronden ook kunnen zijn gelegen in het gebied, waar reeds eerder een dergelijk plan is uitgevoerd.

Bij de verwerving dient zoveel mogelijk rekening te worden gehouden met de bestaande afspraak tussen de stichting Het Groninger Landschap en de vereniging Natuurmonumenten, over de verwerving van gronden langs de kust (binnen- en buitendijks).

Dat wil zeggen, dat moet worden getracht dat ten westen van Noordpolderzijl - ten behoeve van de stichting - evenveel wordt verworven als ten kosten hiervan - ten behoeve van de vereniging.

### 1. WAAR WORDT VERWORVEN?

Het primaire doel van de compenserende maatregelen is het in stand houden van gebieden waar de invloed van de zoute kwel maximaal merkbaar is.

Het spreekt vanzelf, dat de terreinen die hier het meest voor in aanmerking komen, langs de kust gelegen zijn, temeer omdat het afsluiten van de terreinen van het zoetwater-gebied daar het best valt te realiseren.

De werkgroep is van mening, dat de terreinen niet te ver vanaf de zee dienen te liggen en dat deze zich daarom binnen een strook ter breedte van 1 km, gerekend vanaf de zeedijk, moeten bevinden.

Met deze uitgangspunten is op eenvoudige wijze een strook aan te wijzen waarbinnen de toekomstige brakwater-gebieden moeten komen te liggen.

Helaas is deze strook niet overal even geschikt, omdat een gedeelte van de zoetwaterleidingen langs de zeedijk loopt.

Het in aanmerking komend gebied moet dan ook worden verdeeld in gebieden met verschillende verwervingsprioriteiten.

De werkgroep komt tot een volgende indeling in gebieden (zie de bijlagen tek.C1 en tek.C2).

#### Gebied met prioriteit I

Dit is het gebied, dat tussen de zee- en de slaperdijk ligt en waar geen zoetwaterleiding langs de zeedijk loopt.

De werkgroep heeft een sterke voorkeur voor verwerving binnen dit gebied. Verder is de werkgroep van mening, dat er zo geconcentreerd mogelijk moet worden aangekocht.

Met name zijn dit:

- de 1 km brede strook tussen de bebouwde kom van Delfzijl en de Tocht van Hoogwatum naar Bolshorn (westelijk gedeeltelijk begrensd door de Hogelandsterweg [N33]);
- de driehoek gelegen in het oosten van de Oostpolder, tussen de zee- en slaperdijk en de toegangsweg naar het gemaal Spijksterpompen;
- de Emmapolder;
- de Lauwerpolder;
- de afsnijding tussen de Lauwerpolder en de Noordpolder;
- het noordelijke, 1 km brede gedeelte van de Noordpolder;
- de afsnijding tussen de Noordpolder en de Linthorst Homanpolder;
- de Linthorst Homanpolder en
- het oostelijk gedeelte van de Negenboerenpolder (ten oosten van de Negenboerentocht).

#### Gebied met prioriteit II

Dit is het gebied, dat tussen de zee- en de slaperdijk ligt en waar een zoetwaterleiding langs de zeedijk loopt.

Aankoop in dit gebied kan plaats vinden, als de terreinen met de nodige maatregelen van het zoetwater-gebied zijn af te sluiten.

Met name zijn dit:

- de 1 km brede strook gelegen tussen de Tocht van Hoogwatum naar Bolshorn en Nieuwstad;
- de oostelijke, 1 km brede strook van Vierburen;
- de oostelijke, 1 km brede strook van de Oostpolder
- het noordelijke, 1 km brede gedeelte van de Negenboerenpolder/Bokumer Ikemapolder (ten westen van de Negenboerentocht);
- het noordelijke, 1 km brede gedeelte van de Julianapolder/Zevenboerenpolder;
- het noordelijke, 1 km brede gedeelte van de Westpolder,
- het noord-oostelijke, 1 km brede gedeelte van de zogenaamde Delimitatiegronden, gelegen in de Marnewaard.

#### Gebied met prioriteit III

Dit is het gebied, dat niet in aanmerking komt om te worden ingericht als brakwater-gebied, maar mogelijk kan dienen om gebieden met prioriteit I of II door ruiling te verwerven.

In principe kan dit elk gebied in noord Groningen zijn.

## 2. WIJZE VAN VERWERVING

Zodra het een van de partijen bekend is dat er binnen de aangewezen gebieden gronden worden aangeboden, moet dit worden gemeld aan de afdeling Grondzaken van het waterschap.

Deze licht de vereniging en de stichting in; deze bekijken of het terrein voldoet aan de door hen gestelde criteria, wat betreft grootte, ligging, mogelijkheden tot inrichting enz.

Zijn zij geïnteresseerd, dan melden zij dit aan het waterschap, die vervolgens aan de Directie Beheer Landbouwgronden (DBL) opdracht geeft de gronden te verwerven.

De DBL laat, op kosten van het waterschap, de gronden taxeren.

Valt de prijs binnen de door de DBL gehanteerde criteria, dan zal de DBL trachten de gronden te verwerven.

Als de DBL hierin slaagt, geeft zij opdracht aan de notaris een zogenaamde A-B-C-akte op te maken; een akte waarin de eigenaar verkoopt aan het waterschap en deze de geleverde zaken direct verkoopt aan de vereniging of de

stichting.

Iedere aankoop valt onder de goedkeuring van het Hoofdbestuur van het waterschap.

### 3. FINANCIËLE VERANTWOORDING

Uit het totale beschikbare bedrag van f 3.500.000,- worden betaald:

- a. de kosten die nodig zijn om de gronden te verwerven, waaronder begrepen de taxatiekosten;
- b. de kosten van de akten van overdracht (notariskosten en kadastraal recht), met uitzondering van de verrekenende zakelijke belastingen<sup>1</sup>;
- c. de kostprijs van de gronden;
- d. de kosten van het inrichtingsplan en
- e. de kosten voor de inrichting van de terreinen.

De terug te ontvangen overdrachtsbelastingen komen weer ten goede van compenserende maatregelen.

De DBL en het waterschap werken om niet mee.

Het waterschap houdt bij wat er per verworven gebied is uitgegeven en wat het totale nog te besteden bedrag is.

Deze gegevens worden per kwartaal aan de inspecteur van de Landinrichting in Groningen verstrekt, met een afschrift aan de vereniging en de stichting.

### 4. WIJZE VAN INRICHTING

De verworven gebieden zullen worden ingericht als natuurterreinen, waarbij zal worden gestreefd naar een optimale publieke openstelling.

Zo spoedig mogelijk, doch binnen een half jaar na verwerving maakt de eigenaar een inrichtingsplan op.

Hierin staat:

- a. de wijze van inrichting van het gebied;
- b. de organisatie van de uitvoer;
- c. het tijdschema waarbinnen de inrichting zal zijn gerealiseerd;
- d. welke noodzakelijke vergunningen moeten worden aangevraagd en
- e. de begroting van de kosten en de wijze van dekking.

Het uitgewerkte plan wordt ter vaststelling aan het waterschap verzonden.

Het vastgestelde plan wordt binnen één jaar na verwerving ter financiële goedkeuring gezonden aan de inspecteur van de Landinrichting.

Terzijde kan nog worden opgemerkt, dat er tussen het waterschap enerzijds en de vereniging en de stichting anderzijds de intentie bestaat om, zoals dat wordt genoemd: "werk met werk te maken".

<sup>1</sup> Jaarlijkse betaalt een eigenaar de lasten voor zijn onroerende zaken. Het is daarom vanzelfsprekend dat, met ingang van de datum van overdracht deze lasten worden betaald door de nieuwe eigenaar. Daaruit vloeit voort dat door de oude eigenaar te veel betaalde en via de notaris geïnde gelden niet subsidiabel zijn. Het waterschap zal daarom in eerste instantie de verrekenende zakelijke belastingen betalen en deze vervolgens declareren bij de eigenaar.

## 5. VOORKOMING VROEGTIJDIGE VERSTORING

De kans bestaat, dat door de toevoer van zoetwater het brakwater-milieu in de mogelijke natuurterreinen - mogelijk onherstelbaar - zal worden verstoord. Met de stuurgroep Zoetwatervoorziening Noord Groningen is daarom afgesproken, dat de strook langs de kust (prioriteit I) tot het moment van verwerving van het laatste natuurgebied van het zoetwater zal worden afgedamd.

## 6. TIJDSPLANNING

De uitvoering van het Plan Zoetwatervoorziening Noord Groningen zal/moet zijn afgerond op 1 januari 1996.

Gelet op de navolgende gegevens, staat nu al vast dat de uitvoering van de compenserende maatregelen voor die datum niet kan zijn afgerond.

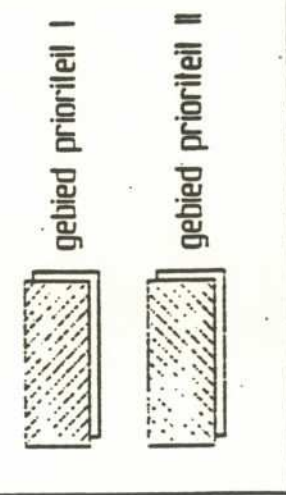
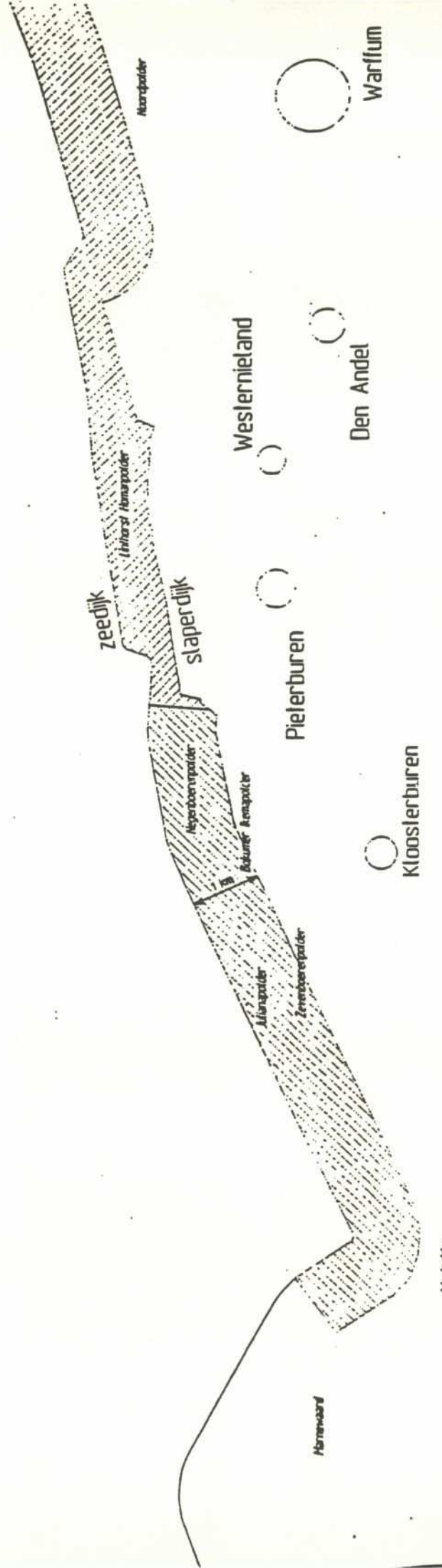
- a. Geen van de betrokken partijen kan actief werven, wat betekent dat men is aangewezen op het natuurlijke aanbod: er moet worden gewacht tot er grond nabij de kust vrijkomt.
- b. Het aangaan van de Letter of Intent is bedoeld om het verlies aan natuurwaarde te compenseren. Men mag er van uitgaan dat een optimaal resultaat slechts bereikt wordt, als er maximaal wordt aangekocht. Een te korte periode kan leiden tot overhaaste en daardoor onverantwoordelijke aankopen en - wat belangrijker is - tot een onvolledige compensatie.

De werkgroep meent dan ook voor de uitvoering van de maatregelen - met name de verwerving van gronden - een langere termijn nodig te hebben en pleit dan ook voor de einddatum 1 januari 1998.

De werkgroep blijft in ieder geval bestaan tot het laatste project zal zijn afgerond.

SEEZ + 6090 km

Noordpolder zijt

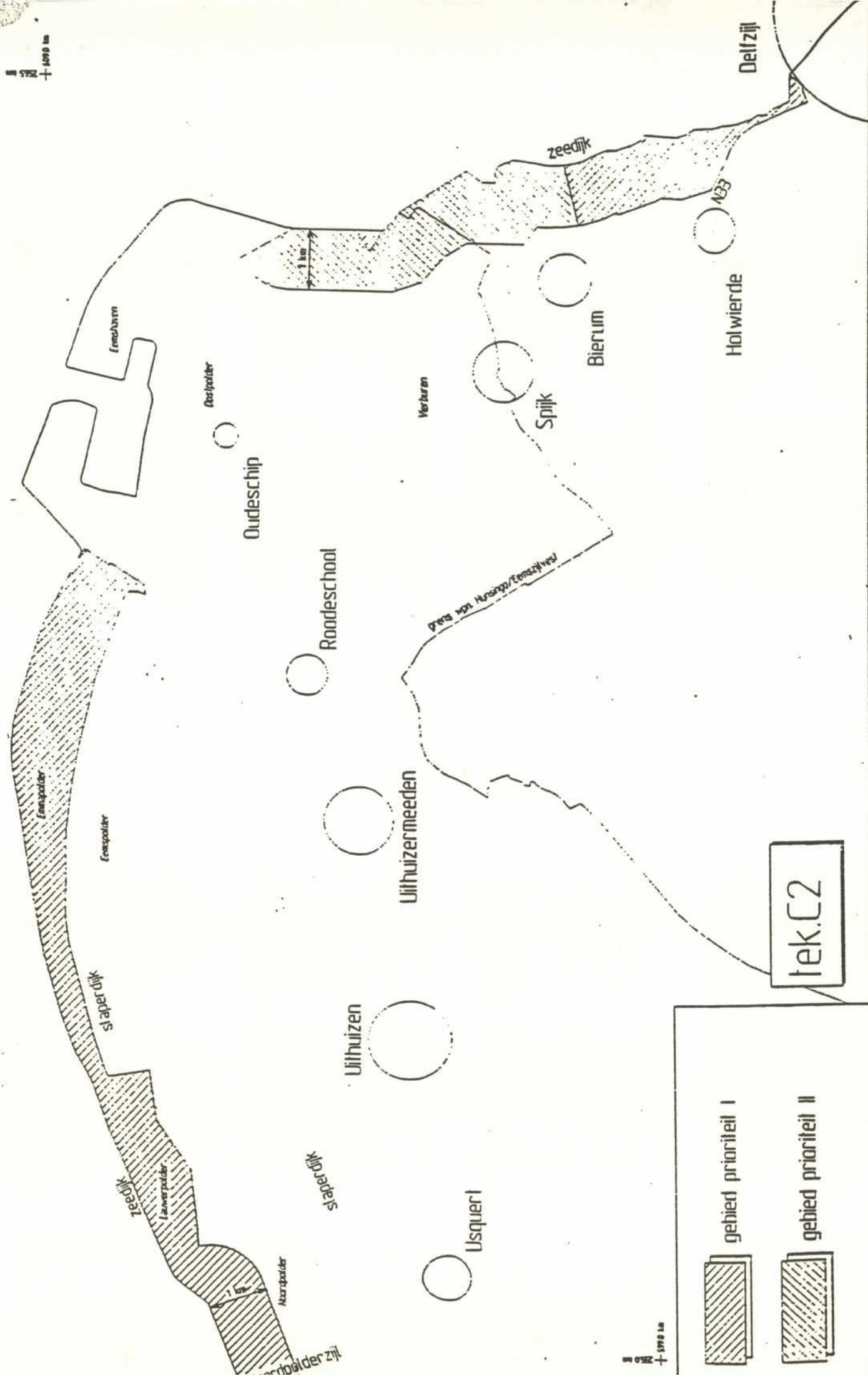


tek.C1

SEZ + 5960 km



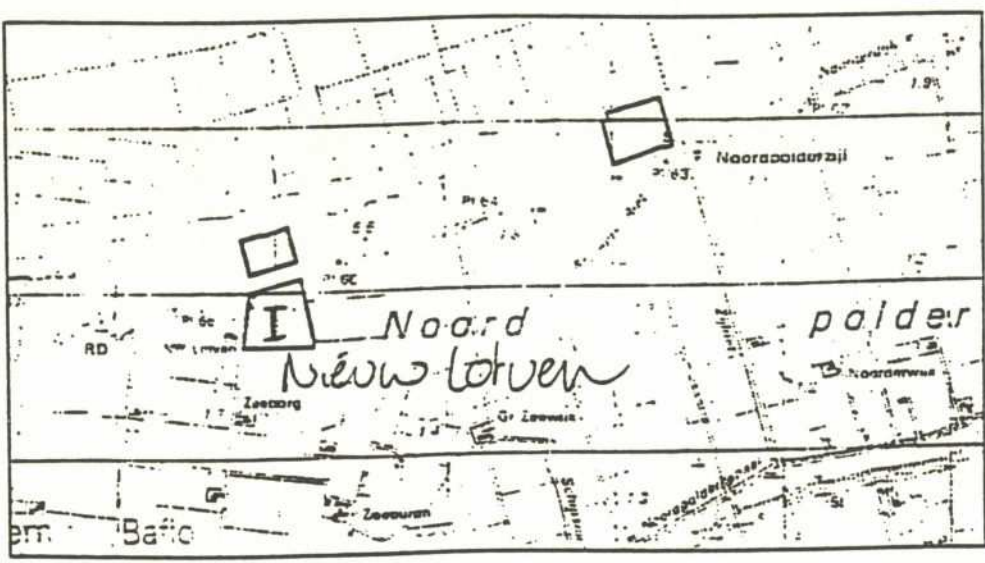
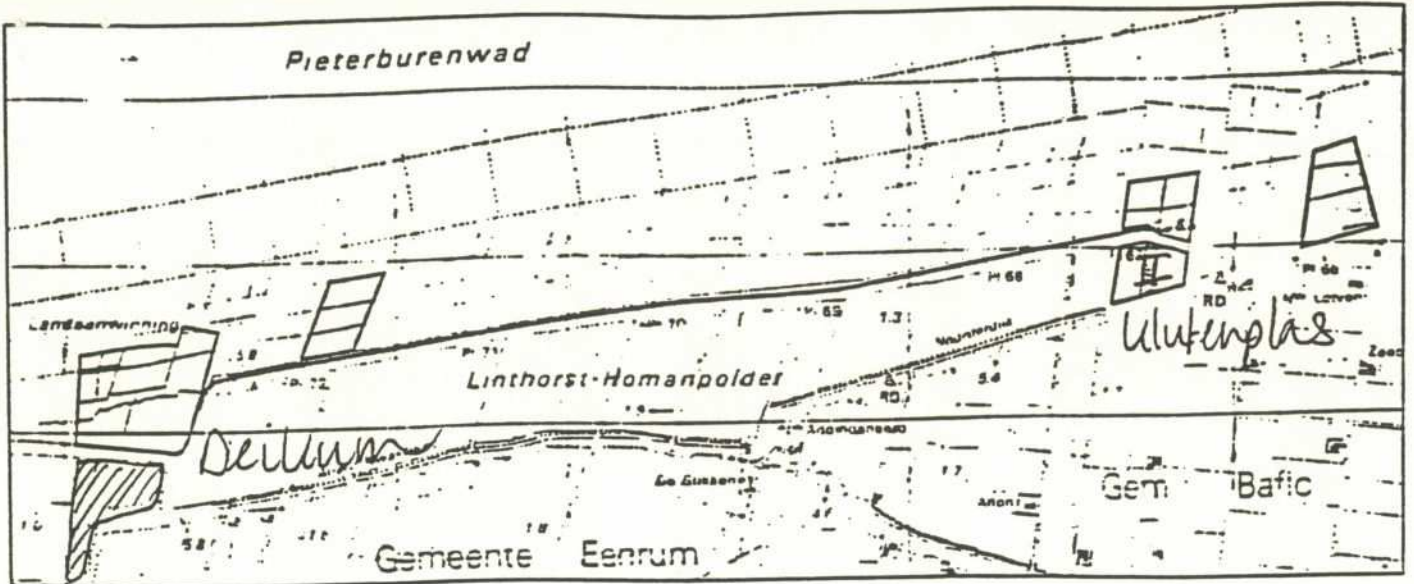
1:10000



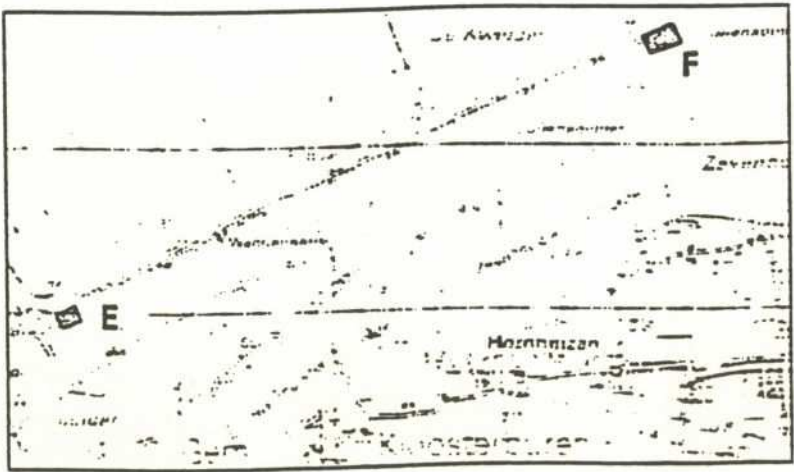
tek.C2

gebied prioriteit I

gebied prioriteit II



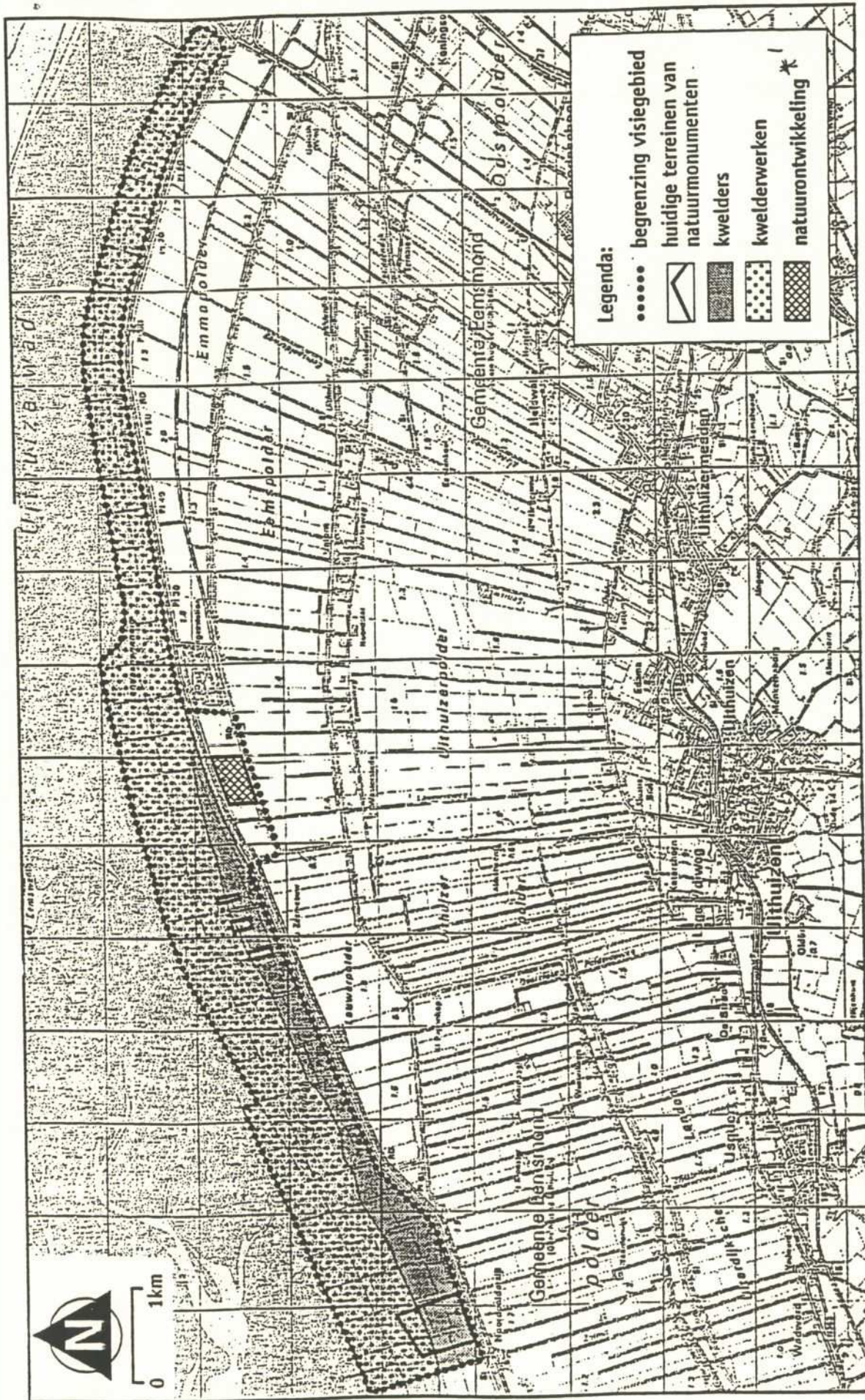
Eendenkooi Nieuw Onrust (E) en Feddemaplas (F)



schaal: 1 : 50.000

bezit Stichting Het Groninger Landschap





\* = Ruidhorn

Overzichtskaat